
BADANIA Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO W NPZ

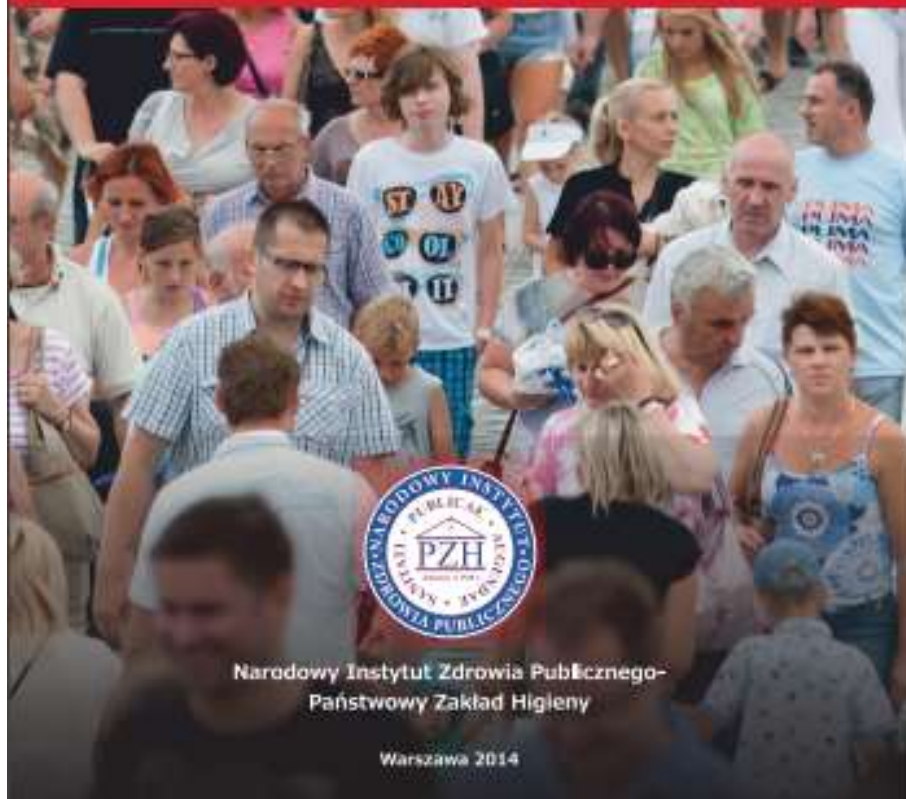
DARIUSZ POZNAŃSKI
ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU ZDROWIA PUBLICZNEGO

KOMITET ZDROWIA PUBLICZNEGO PAN
30.03.2016

Nie ma zdrowia bez badań w dziedzinie zdrowia publicznego

pod redakcją Doroty Cianciary

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego-
Państwowy Zakład Higieny

Warszawa 2014

Dokument podpisany
przez Marek Gluch
Data: 2015.11.18
15:42:18 CET

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 listopada 2015 r.

Poz. 1916

USTAWA

z dnia 11 września 2015 r.

o zdrowiu publicznym¹⁾

Art. 2. Zadania z zakresu zdrowia publicznego obejmują:

1) monitorowanie i ocenę stanu zdrowia społeczeństwa, zagrożeń dla zdrowia oraz jakości życia związanej ze zdrowiem społeczeństwa;

2) edukację zdrowotną dostosowaną do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności: dzieci, młodzieży i osób starszych;

3) promocję zdrowia;

4) profilaktykę chorób;

5) działania w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji;

6) analizę adekwatności i efektywności udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;

7) inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie zdrowia publicznego;

8) rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego;

9) ograniczanie nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

10) działania w obszarze aktywności fizycznej.

- **Art. 5. ust 2.**

- Organy władzy publicznej oraz państwowe jednostki organizacyjne są obowiązane do współpracy i udzielania pomocy ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w tym do bezpłatnego udostępniania mu informacji, dokumentów i danych, którymi dysponują, niezbędnych do realizacji jego zadań, w terminie określonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia.
- Dane są udostępniane w postaci zbiorów danych jednostkowych uniemożliwiających identyfikację osób, których dotyczą.

Art. 18. Nie mniej niż 10% środków przeznaczonych na realizację zadań NPZ przeznaczają się na zadania z zakresu:

- 1) monitorowania i oceny stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia społeczeństwa;
- 2) identyfikacji i analizy rozpowszechnienia czynników stanowiących zagrożenie stanu zdrowia społeczeństwa;
- 3) identyfikacji przyczyn nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych;

- **Art. 18. Nie mniej niż 10% środków przeznaczonych na realizację zadań NPZ przeznacza się na zadania z zakresu:**

4) inicjowania i prowadzenia badań naukowych:

a) zmierzających do oceny związku między potencjalnymi czynnikami szkodliwymi dla zdrowia lub innymi czynnikami ryzyka a stanem zdrowia ludności,

b) dotyczących oceny skuteczności i efektywności działań z zakresu zdrowia publicznego, obejmujących testowanie skuteczności zadań z zakresu zdrowia publicznego polegających na promocji zdrowia lub profilaktyce chorób innych niż określone w NPZ.

Projekt 29.03.2016r.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia ..... r.

w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. poz. 1916) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020 stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem części VI.4 (zwalczanie następstw zdrowotnych palenia tytoniu i wyrobów powiązanych), która wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

Narodowy Program Zdrowia - harmonogram

- Ustawa o zdrowiu publicznym weszła w życie 3.12.2015 r.
- Konsultacje i uzgodnienia trwały od 13 listopada do 16 grudnia 2015 r. (większość uwag wpłynęło de facto do połowy stycznia i nadal wpływają).
- W dniu 22 grudnia 2015 r. powołano Zespół do spraw projektu programu z zakresu zdrowia prokreacyjnego przy Ministrze Zdrowia, którego jednym z zadań było przygotowanie brzmienia nowego celu operacyjnego w terminie 2 miesięcy.
- Pierwsze posiedzenie Rady ds. Zdrowia Publicznego odbyło się 24 lutego 2016 r., Członkom Rady przekazano projekt NPZ celem zaopiniowania.
- 15 marca 2016 r. Rada przyjęła uchwałę w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dotyczącej projektu NPZ.

Narodowy Program Zdrowia - harmonogram

- Następne kroki zgodnie z procedurą legislacyjną:
  - Omówienie projektu w ramach Zespołu do spraw ochrony zdrowia i polityki społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (17 marca 2016 r.)
  - Zaopiniowanie projektu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (posiedzenie zaplanowane na 30 marca 2016 r.)
  - Następnie Komitet Stały Rady Ministrów oraz Rada Ministrów – po uzyskaniu niezbędnych opinii i zakończeniu uzgodnień międzyresortowych.

Konstrukcja celów operacyjnych

1. „Policy”
2. Edukacja zdrowotna, działania informacyjne, kampanie
3. Szkolenia kadr
4. Profilaktyka (podział na III, czasem na IV fazy, uniwersalna, selektywna, wskazująca w przypadku uzależnień)
5. Współpraca krajowa, międzynarodowa
6. Monitoring, ewaluacja, badania, pilotaże

Przykłady

- Badania naukowe, epidemiologiczne, monitoring, ewaluacja – wspieranie badań naukowych, epidemiologicznych oraz badań ewaluacyjnych dotyczących uzależnień behawioralnych a także badań dotyczących skutecznych metod rozwiązywania problemów z tym związanych.
- Realizator: KBPN w ramach FRPH
- prowadzenie regularnego badania kondycji psychicznej społeczeństwa i analiz czynników warunkujących zdrowie psychiczne przez zlecenie w 2016 r. oraz w 2020 r. kompleksowego badania stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań;
- Realizator: instytut badawczy lub uczelnia medyczna wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ

Przykłady

- zapewnienie wsparcia naukowego na potrzeby realizacji NPZ przez finansowanie badań, dotyczących rozpowszechniania i uwarunkowań zaburzeń psychicznych w wybranych populacjach oraz uwzględnienie zagadnień dotyczących zdrowia psychicznego w priorytetach NCN (przy uwzględnieniu istniejącego systemu konkursów oraz podziału na panele i NCBR (po uwzględnieniu obecnej struktury programów) oraz po zajęciu stanowiska przez właściwe organy NCN i NCBR;
- Realizator: MNiSzW, NCN, NCBiR oraz MZ

Przykłady

- realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in.: ESPAD, „Młodzież”), prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA;
- Realizator: KBPN, PARPA oraz JST

- realizacja badań kohortowych przynajmniej raz na trzy lata wśród użytkowników środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych dotyczących śmiertelności w ramach kluczowego wskaźnika EMCDDA (tj. rozpowszechnienie używania narkotyków w populacji generalnej, zgłaszalność do leczenia TDI, choroby zakaźne związane z narkotykami, zgony związane z narkotykami, problemowe używanie narkotyków);
- Realizator: KBPN

Przykłady

- realizacja badania COSI
- Realizator: Instytut Matki i Dziecka na podstawie umowy zawartej z Ministerstwem Zdrowia na wniosek Instytutu.
- analiza adekwatności i efektywności udzielanych profilaktycznych i edukacyjnych świadczeń opieki zdrowotnej;
- Realizator: instytut badawczy lub uczelnia medyczna wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ

Przykłady

- badanie zawartości izomerów trans nienasyconych kwasów tłuszczowych w żywności w 2017 r.;
- Realizator: Instytut Żywności i Żywienia na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek Instytutu
- prowadzenie w 2016 r. oraz w 2017 r. badań nad wprowadzeniem systemu przyjaznego etykietowania żywności: prostym przekazem dotyczącym zawartości poszczególnych składników odżywczych w żywności;
- Realizator: instytut badawczy lub uczelnia medyczna wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ

Przykłady

- badanie preferencji konsumentów dotyczących wyboru produktów spożywczych (w tym suplementów diety) w celu realizacji zaleceń zdrowego żywienia w 2017 r.;
- Realizator: instytut badawczy lub uczelnia wyższa wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ
- prowadzenie badań dotyczących palenia wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych przez osoby dorosłe, dzieci i młodzież;
- Realizator: MZ, PIS we współpracy z Ośrodkiem Współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia przy COI

23 February 2016

ORIGINAL: ENGLISH

Action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases in the WHO European Region 2016–2025

The proposed new action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases in the WHO European Region 2016–2025 is intended as a refresh of the previous Action Plan for Implementation of the European Strategy for the Prevention and Control of Noncommunicable Diseases 2012–2016. Taking account of existing commitments and progress of Member States, it focuses on priority action areas and interventions for the next 10 years (2016–2025) to help achieve global and European targets to reduce premature mortality, as well as to reduce the disease burden, improve the quality of life and make healthy life expectancy more equitable.

Focus and supporting areas

Priority action areas

Governance

Surveillance, monitoring and evaluation, and research

Prevention

Health systems

Priority interventions

Promoting healthy consumption via fiscal and marketing policies

Product reformulation and improvement: fats and sugars

Salt reduction

Cardio-metabolic risk assessment and management

Early detection and treatment of cancer and other NCDs

Vaccination and relevant communicable disease control

Supporting interventions

Promoting active living and mobility

Promoting health in settings

Promoting clean air

Promoting oral health

Annex 2: Mapping contribution of actions within existing WHO strategies/action plans to this action plan

	Priority action areas				Priority interventions						Supporting interventions			
	Governance	Surveillance	Prevention	Health systems	Promoting healthy consumption via fiscal and marketing policies	Product reformulation and improvement: fats and sugars	Salt reduction	Cardio-metabolic risk assessment and management	Early detection and treatment of cancer and other NCDs	Vaccination and relevant communicable disease control	Promoting active mobility	Promoting health in settings	Promoting clean air	Promoting oral health
Health 2020: a European policy framework and strategy for the 21st century (53)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
European Food and Nutrition Action Plan 2015–2020 (16)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓		
Physical activity strategy for the WHO European Region 2016–2025 (15)	✓	✓	✓	✓				✓			✓	✓		
Roadmap of actions to strengthen implementation of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in the European Region 2015–2025 (14)	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓	
European action plan to reduce the harmful use of alcohol 2012–2020 (17)	✓	✓	✓	✓	✓			✓						
Investing in children: the European child and adolescent health strategy 2015–2020 (54)	✓	✓	✓	✓	✓				✓		✓	✓		
Strategy and action plan for healthy ageing in Europe, 2012–2020 (55)	✓	✓	✓	✓				✓		✓	✓	✓		
The European Mental Health Action Plan (56)	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓		✓	✓		✓
Priorities for health systems strengthening in the WHO European Region 2015–2020 (23)	✓			✓				✓	✓	✓				✓
European Vaccine Action Plan 2015–2020 (57)	✓	✓	✓	✓						✓				
Parma Declaration on Environment and Health (58)	✓	✓	✓		✓						✓	✓	✓	
European Action Plan for Strengthening Public Health Capacities And Services (59)	✓	✓	✓	✓					✓	✓				✓
Investing in children: the European child maltreatment prevention action plan 2015–2020 (21)			✓								✓	✓		

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dariusz Poznański
z-ca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego
w Ministerstwie Zdrowia